

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/65/2019
Identifikačné číslo spisu: 4110208729
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4110208729.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ P. E., bývajúcej v X., 2/ Mgr. F. Q., bývajúceho v W., oboch zastúpených Advokátskou kanceláriou Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Miletičova č. 5B, IČO: 36731544, proti žalovanému H. Q. bývajúcemu v A., o zaplatenie 71 366,93 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 9 C 135/2012, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 13. apríla 2016 sp.zn. 5 Co 210/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia sa v konaní domáhali od žalovaného zaplatenia dlžnej sumy vo výške 71 336,93 € s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. Svoj nárok odôvodnili tým, že v priebehu obdobia mesiacov marec až júl 2008 poskytli žalovanému v zmysle ústnej dohody so žalovaným finančné prostriedky v úhrne vo výške 71 336,93 € vo viacerých splátkach, z toho žalobkyňa 1/ vo výške 54 769,97 € a žalobca 2/ vo výške 16 596,96 €. Ako protihodnotu sa žalovaný zaviazal k prevodu obchodného podielu spoločnosti MANSA s.r.o. so sídlom v Nitre, Štúrova č. 57A, IČO: 36 771 929 (ďalej len „spoločnosť MANSA s.r.o.“) v rozsahu 25 % podielu každému zo žalobcov. Jednotlivé platby v úhrne vo výške 71 336,93 € boli žalobcami vložené priamo na účet spoločnosti MANSA s.r.o. Žalovaný sľub o prevode obchodných podielov nedodrжал.

2. Okresný súd Nitra rozsudkom z 23. septembra 2014 č.k. 9 C 135/2012-257 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa 1/ domáhala na žalovanom zaplatenia sumy 54 769,97 € s príslušenstvom a žalobca 2/ sumy 16 596,96 € s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia, a to z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcov.

2.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na vykonané dokazovanie konštatoval, že z výpisu z účtu spoločnosti MANSA s.r.o. bolo zistené, že 13. júna 2008 boli v prospech tohto účtu vložené dva vklady, každý v sume 500 000 Sk, pričom vkladateľom jedného bol W. E. a druhého F. Q. (žalobca 2/). Na vkladových dokladoch bol uvedený popis transakcie ako vklad KO P. E. a vklad KO Y. Q.. V

uvedenom období bol žalovaný štatutárnym zástupcom a zároveň spoločníkom v spoločnosti MANSA s.r.o. Obvodným úradom pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Bratislave bolo 27. marca 2008 pre spoločnosť MANSA s.r.o. udelené povolenie na zriadenie pracoviska kontroly originality (ďalej len „KO“). Podľa vyjadrení žalovaného podmienkou pre udelenie povolenia KO bolo, aby existujúca spoločnosť dosahovala základné imanie vo výške 1,5 milióna Sk. O spoluprácu prejavili záujem žalobca 2/ a W. E., s ktorými sa žalovaný viackrát stretol, rokoval s tým výsledkom, že medzi sebou uzavreli ústnu dohodu o podieloch vo výške 25 % pre každého z nich za nimi poskytnuté peňažné vklady (500 000 Sk na každého), čím sa mali podieľať na počiatočných nákladoch. Dôvod popisu transakcie na jednotlivých vkladoch bol ten, že obaja v tom čase boli príslušníkmi Policajného zboru Slovenskej republiky, čo im bránilo v podnikaní. Z výpisu bankového účtu tejto spoločnosti za rok 2008 (Tatrabanka a.s., č. účtu: XXX XXX XXXX.) bol preukázaný vklad na bežný účet 12. mája 2008 vo výške 450 000,- Sk, dňa 19. mája 2008 vo výške 500 000,-Sk a dňa 13. júna 2008 dvakrát po 500 000,- Sk. Súd prvej inštancie oboznámením sa s vyšetrovacím spisom vedeným Okresným riaditeľstvom Policajného zboru ČVS: ORP-1838/OEK-B2-2009 zistil, že žalobca 2/ v rámci tohto trestného konania uviedol, že finančné prostriedky vo výške 500 000 Sk vložil na účet tejto spoločnosti v mene svojej matky, pričom zhodne konal aj W. E. v mene svojej matky. Z výpovede svedkov nebolo zistené, že by finančné prostriedky odovzdávali priamo žalovanému, že by išlo o finančné prostriedky poskytnuté na jeho účet a odovzdané žalovanému osobne.

2.2. Súd prvej inštancie vyhodnotil žalobu žalobcov 1/ a 2/ za nedôvodne podanú, keď konštatoval, že v súdnom konaní nebola preukázaná ich aktívna vecná legitímácia. Zároveň tiež vyjadril názor o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, keďže v rámci dokazovania bolo preukázané, že finančné prostriedky boli poukázané na účet spoločnosti MANSA s.r.o. ako právnickej osoby, pričom ich vkladateľmi bol W. E. a žalobca 2/.

3. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 13. apríla 2016 sp.zn. 5 Co 210/2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Stotožnil sa s presvedčivými závermi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v celom rozsahu odkázal a ktoré vo svojom odôvodnení náležitým spôsobom v zmysle odvolacích námietok nad jeho rámec odôvodnil.

4. Žalobcovia 1/, 2/ proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie s tým, že dovolanie je prípustné podľa ustanovení § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V dovolaní uviedli, že odvolací súd porušil ich právo na spravodlivé súdne konanie tým, že nevykonal nimi navrhnutý dôkaz, a to výsluch svedkyne Y. Q. ktorý mal rozhodujúci význam pre posúdenie ich aktívnej legitímácie v spore, odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené. Ďalej uviedli, že rozhodovacia prax dovolacieho súdu neponúka jednoznačnú odpoveď na otázku, či v prípade, ak osoba poskytne peňažné plnenie spoločnosti podľa pokynov fyzickej osoby, ktorá je v spoločnosti jediným spoločníkom a jediným konateľom, možno toto peňažné plnenie považovať za plnenie v prospech tejto osoby alebo za plnenie v prospech právnickej osoby. Žiadali rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

5. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť, rozhodnutia súdov považoval za vecne správne a žalobcami uvedené dovolacie dôvody za neopodstatnené.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), uznesením z 8. februára 2017 sp.zn. 3 Cdo 210/2017, dovolanie žalobcov odmietol ako neprípustné. V odôvodnení uznesenia poukázal na uznesenie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 19. apríla 2017 sp.zn. 1 VCdo 2/2017, podľa ktorého kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 CSP je neprípustná. Vychádzajúc z týchto záverov veľkého senátu najvyšší súd skúmal prípustnosť dovolania žalobcov len podľa § 420 písm. f/ CSP a po prijatí záveru o neopodstatnenosti argumentácie týkajúcej sa zmätočnosti napadnutého rozsudku odmietol ich dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP.

7. Na základe ústavnej sťažnosti Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v náleze z 29. novembra 2018 sp.zn. IV. ÚS 433/2018 (ďalej len „nálež“) konštatoval, že uznesením najvyššieho súdu z 8. februára 2017 sp.zn. 3 Cdo 210/2017 bolo porušené základné právo žalobcov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z uvedeného dôvodu ústavný súd toto uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V náleze poukázal na zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu č. k. PLz. ÚS 1/2018-22 z 25. apríla 2018, z ktorého vyplýva, že ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 CSP a § 421 CSP a najvyšší súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Rovnako, pokiaľ sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené § 420 písm. a/ až f/ CSP a najvyšší súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

8. Najvyšší súd je viazaný právnym názorom ústavného súdu, ktorý vyslovil v náleze (§ 56 ods. 6 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov). Najvyšší súd vzhľadom na to po vrátení veci na ďalšie konanie skúmal, či je dovolanie žalobcov prípustné nielen podľa § 420 CSP, ale aj podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Poznamenáva, že prípustnosť kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania vyplýva tiež z uznesenia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 21. marca 2018 sp.zn. 1 VCdo 1/2018.

9. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

10. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [vid' napríklad rozhodnutia sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

11. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

12. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená

(meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

13. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp.zn. II. ÚS 172/03].

14. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

15. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

18. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

19. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

20. Žalobcovia prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú z § 420 písm. f/ CSP a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

I.

21. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

21.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

21.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

21.3. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

21.4. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

22. Žalobcovia, vychádzajúc z obsahu dovolania, prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú z § 420 písm. f/ CSP, keď uviedli, že súdmi nebol vykonaným nimi navrhnutý dôkaz výsluchom svedka, ktorý mal zásadný význam pre posúdenie otázky ich vecnej legitímácie a rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené.

23. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

24. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (pozri rozhodnutia sp.zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

24.1. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a

dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

24.2. V danom prípade odvolací súd pri odôvodnení svojho rozsudku postupoval v súlade so zákonom, a to ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia; odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu ako celok (spolu s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie) spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

25. Pre úplnosť najvyšší súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

25.1. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť uskutočňovať procesné oprávnenia niektorou zo strán civilného sporového konania.

26. Na podklade vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

II.

27. Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Relevanciu podľa tohto ustanovenia má len právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípady) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

28. Z dovolania je zrejmé, že dovolatelia za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú otázku považujú otázku, či v prípade, ak osoba poskytne peňažné plnenie spoločnosti podľa pokynov fyzickej osoby, ktorá je v spoločnosti jediným spoločníkom a jediným konateľom, možno toto peňažné plnenie považovať za plnenie v prospech tejto osoby alebo za plnenie v prospech právnickej osoby.

29. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t.j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

30. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd (§ 219 ods. 2 zákona č. 99/1963 Z.z. Občianskeho súdneho poriadku) na základe vykonaného dokazovania dospeli k záveru, že žalobcami podaná žaloba je nedôvodná, keď konštatovali, že v súdnom konaní nebola preukázaná aktívna legitímácia žalobcov. Nad rámec tohto konštatovania súd prvej inštancie poukázal, že v danom prípade zároveň žalobcovia neunesli dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Odvolací súd vzhľadom na žalobcami odvolaním namietanej pasívnej vecnej legitímácie, dospel k rovnakému záveru o jej nepreukázaní z ich strany.

31. V dovolaní žalobcami namietané právne posúdenie týkajúce sa vyriešenia nimi vymedzenej právnej otázky (o pasívnej vecnej legitímácii žalovaného), by mohlo mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP iba vtedy, ak by výsledok riešenia tejto otázky (posúdenia a vyhodnotenia) predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý bola ich žaloba zamietnutá. Žalobcovia ale túto otázku vymedzili za inej situácie, v ktorej zamietnutie ich žaloby opodstatňoval samotný skutkový záver súdu, že v súdnom konaní nebola preukázaná ich aktívna vecná legitímácia. Predmetná dovolacia otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takého predpokladu, aby výsledok jej vyriešenia mal vplyv na prípadnú zmenu rozhodnutí oboch súdov nižšej inštancie v ich prospech.

32. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že otázka nastolená žalobkyňami v dovolaní nemá v okolnostiach daného sporu (a tohto dovolacieho konania) znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP; v dôsledku čoho prípustnosť ich dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva.

III.

33. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcov podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP; rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku vo veci samej a 2 : 1 vo výroku o trovách dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.